تجارت دلایل افت تولید محصولات کشاورزی در استان‌های شمالی را بررسی کرد؛

کشاورزی قربانی ویلاسازی

تجارت_ محمد خادمی: وسعت بیشتر کشورمان را مناطق خشک و بیابانی پوشانده و تنها مازندران، گیلان و گلستان به عنوان ۳ استان شمالی ایران از وضعیت آب و هوایی مناسب تری نسبت به دیگر مناطق کشور برای فعالیت کشاورزی برخوردار هستند، اما از این سه استان شمالی آن طور که باید در حوزه کشاورزی بهره برداری صورت نگرفته؛ این در حالی است که کشورهای کوچک تر از وسعت سه استان شمالی ما که از آب هوای یکسان برخوردارند، جایگاه خوبی را در توسعه کشاورزی برای خود در دنیا به دست آورده اند.

یکی از این کشورها هلند است، کشوری کوچک در غرب قاره اروپا که این روزها نخستین کشور اروپایی در تولیدات کشاورزی به شمار می‌رود و همچنین نهمین کشور صادرکننده خدمات بازرگانی، دومین صادرکننده عمده کالاهای کشاورزی بعد از آمریکا (مساحت آمریکا ۲۷۰ برابر بزرگ تر از هلند است)، هفتمین پذیرنده عمده سرمایه‌های خارجی در سال‌های اخیر، ششمین کشور سرمایه گذار در جهان ونهایتا می‌توان گفت که هلند این روزها نقش کلیدی درحوزه کشاورزی دنیا دارد.

درحالی که ۳ استان شمالی ایران با دارا بودن شرایط آب و هوایی بهتر از کشورهای نظیر هلند، نه تنها نتوانسته‌اند جایگاه خوبی در دنیا برای خود به دست بیاورند بلکه هنوز جوابگوی تولید محصولات کشاورزی مصرفی کشور نیستند، به طوری که برخی کارشناسان معتقدند شمال ایران می‌تواند محصولات کشاورزی و صیفی جات نه تنها داخل ایران بلکه منطقه خاورمیانه را تامین کند؛ در این گزارش نگاهی انداخته‌ایم به وضعیت کشاورزی سه استان شمالی کشورمان که در ادامه می‌خوانید:

■ **بی توجهی به کشاورزی**

با یک حساب سر انگشتی می‌توان به بی مدیریتی و بی برنامگی در حوزه کشاورزی کشورمان پی برد، سه استان گیلان، مازندران و گلستان دارای مساحت ۵۷ هزار کیلومتر مربع است، درحالی که کشور هلند از سه استان شمالی ایران مساحت کمتری دارد، این کشور مساحتی حدود ۴۷ هزار کیلومتر مربع دارد.

از دیگر ویژگی‌های سه استان شمالی ایران این است که تنها نزدیک به ۸ میلیون نفر جمعیت دارد در حالی که در هلند ۱۷ میلیون نفر یعنی دو برابر جمعیت سه استان ما ساکن دارد و سالانه میزبان نزدیک به ۱۰ میلیون توریست است. از سوی دیگر بسیاری بر این باور هستند که هلند کشوری سر سبز است و این سرسبزی باعث شده تا نقش پررنگی در حوزه تولید محصولات کشاورزی داشته باشد در حالی که میزان بارندگی هلند کمتر از سه استان شمالی ایران است، طبق سنجش‌های بارندگی در هلند سالیانه ۶۰۰ میلیمتر بارندگی وجود دارد، در حالی که در سه استان شمالی ایران ۷۰۰ میلیمتر بارندگی رخ می‌دهد، بنابراین میزان بارش در این مناطق ایران بیشتر است.

حال که این روزها هلند نقش مهمی در صادرات محصولات کشاورزی در دنیا دارد بد نیست بدانیم این کشور ۲ برابر درآمد نفتی کشور ۸۰ میلیونی ما را تنها در این حوزه به دست می‌آورد.

در این میان قائم مقام بازرگانی وزیر جهاد کشاورزی، میزان صادرات هلند تنها از بخش کشاورزی را به اندازه کل صادرات ایران عنوان می کند. «علی اکبر مهرفرد» در این مورد می گوید: «هلند که مساحتش به اندازه مجموع مساحت استان‌های گیلان و مازندران، گلستان نمی‌شود، ۸۴ میلیارد یورو صادرات محصولات کشاورزی دارد درحالی که صادرات ما امسال حداکثر به ۷ میلیارد دلار می‌رسد.» او ادامه می‌دهد: «افرادی که می گویند کشاورزی در کشور موضوعیت ندارد تنها ظرفیت دو استان گیلان و مازندران را در نظر بگیرند.» «مهرفر» تصریح می کند: «بارندگی در مناطق یاد شده با هلند به یک میزان است، بنابراین بحث‌هایی که در رسانه‌ها مطرح می‌شود که کشاورزی به خاطر کمبود آب در کشور موضوعیت ندارد باید توجه کنند که دو استان یاد شده کشور توان تولید زیادی دارند.»

■ **کشاورزی جایگزین ویلا سازی درشمال کشور**

متاسفانه یکی از کم کاری‌ها در حوزه کشاورزی که در سه استان شمال ایران صورت گرفته است تخریب جنگل‌ها و مزارع و جایگزین کردن این محیط‌ها به ویلا سازی است، آن طور که آمارها نشان می‌دهند در هرثانیه ۳۶۰ مترمربع از سطح جنگل‌ها و مراتع کشور تخریب می‌شود. در هر ۵ سال، یک میلیون هکتار از جنگل‌های ایران نابود می‌شود. به گفته رئیس موسسه تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران هر روز ۴۰ هزار هکتار از جنگل‌های شمال تخریب کمی و کیفی دارد. آنگونه که «جعفر اطمانی» اعلام کرده است؛ مازندران تقریبا دیگر ساحلی ندارد و تنها ۴ درصد سواحل شمالی کشور آزاد است.

نزدیک به ۷۰ درصد خانه‌های موجود در استان مازندران، ویلایی هستند که این وضعیت، خودبیانگر سهم تقاضای غیربومی در ساخت و خرید ویلا در «شمال» است. از طرفی، در همین استان مازندران، ویلاسازی طی ۵ سال منتهی به پایان ۹۵، رقمی معادل ۱۱ درصد رشد داشته است که این میزان رشد خانه‌سازی در روستاهای این استان، بیش از دوبرابر نرخ رشد عرضه مسکن روستایی در کل کشور بوده است. در کل کشور، تعداد خانه‌های روستایی در فاصله سال‌های ۹۰ تا ۹۵، رقمی معادل ۴ درصد افزایش پیدا کرد. درحال حاضر در کل روستاهای کشور، ۵ میلیون و ۳۷۷ هزار واحد مسکونی (خانه) وجود دارد که سهم روستاهای استان مازندران از این تعداد، ۷۵۰ هزار واحد است. ازدیگر آمارهای نگران کننده این است که تعداد خانه‌های خالی در استان‌های گیلان، مازندران و گلستان، دست کم ۱۰ درصد کل خانه‌های خالی موجود در کشور را تشکیل می‌دهد. در استان مازندران، ۱۰۲ هزار خانه، خالی از سکنه است که نسبت به ۵ سال گذشته، ۴۹ درصد افزایش پیدا کرده است. تعداد ویلاهای خالی از سکنه، بدون احتساب خانه‌هایی که از نظر مرکز آمار در ردیف خانه‌های دوم طبقه‌بندی می‌شوند، محاسبه شده است. مرکز آمار در سرشماری سال ۹۵، شاخص خانه دوم را استفاده محدود و غیرپیوسته از خانه از سوی مالک طی سال، تعیین کرده بود؛ به این معنا که خانه‌ای که حداکثر ۶ ماه از سال به صورت ناپیوسته مورد استفاده قرار بگیرد، خانه دوم تلقی می‌شود. این درحالی است که خانه خالی به معنای عدم استفاده در مدت زمان مشخص است.

■ **بی توجهی به کشاورزی**

برخی از اقتصاد دانان معتقدند کشاورزان به دلیل درآمدزایی کمی که دارند دیگر تمایلی به فعالیت اقتصادی ندارند، در این باره «لیلا شیخ پور» کارشناس بازرگانی به خبرنگار «تجارت» می گوید: «دلایل گوناگونی وجود دارد که کشاورزان استان‌های شمالی تمایلی به فعالیت کشاورزی که موجب کسب درآمد می‌شود ندارند؛ یکی از این دلایل بر می گردد به درآمدی که برخی از کشاورزان در ویلا سازی به دست آورده‌اند، به طور نمونه در شهر لاهیجان کشاورزی یک هزار متر زمین دارد و در طول سال می‌تواند با کاشت برنج ۱۵ میلیون تومان درآمد کسب کند، اما همین فرد اگر به جای کاشت برنج زمینش را ویلا کند و سالانه این ویلا را در اختیار توریست‌های داخلی و خارجی قرار دهد در طول یک ماه به درآمده ۱۵ میلیون تومان می‌رسد.»

او ادامه می‌دهد: «با این اقدام کشاورز شمالی ما دیگر نیازی به فعالیت کشاورزی به عنوان یک کسب و کار پر زحمت ندارد.»

او درپاسخ به سوال خبرنگار «تجارت» درباره اینکه نقش دولت در این زمینه چیست؟ می گوید: «دولتمردان در گام نخست باید جلوی زمین‌های کشاورزی را که تغییر کاربری می‌دهند را بگیرند و به هیچ عنوان مجوز ویلا سازی صادر نکنند؛ در گام دوم دولت‌ها تلاش کنند تا میزان بازدهی را افزایش دهند، برای نمونه گلخانه‌ای کردن و کشاورزی را از سنتی به صنعتی شدن هدایت کنند و دیگر نیازی نباشد تا نقش انسانی در فعالیت‌های کشاورزی وجود داشته باشد و سعی کنند مکانیزه فعالیت کنند؛ گام سوم ارائه تسهیلات تشویقی مانند پرداخت وام به کشاورزانی که از سنتی به صنعتی تغییر روش داده‌اند، پرداخت بیمه رایگان برای کشاوران و نهایتا فراهم کردن بازار صادرات و برداشت هزینه‌های گمرکی از جمله اقدامات دولت برای توسعه صنعت کشاورزی به حساب می‌آید؛ در مجموع دولتمردان باید درآمد کشاورزان را افزایش دهند تا آنها دست از فعالیت شان بر ندارند.»

این کارشناس بازرگانی ادامه می‌دهد: «در کشور کوچک هلند کشاورزی به هیچ عنوان سنتی صورت نمی گیرد چرا که درآمد خوبی برای کشاورز به ارمغان نمی گذارد، البته جا دارد این نکته را بگویم که صنعتی شدن به این معنی نیست که برای پرورش محصول مانند پرتقال یا گوجه فرنگی از مواد شیمیایی استفاده کنیم تا محصول بیشتر و ظاهری زیبا تر داشته باشیم، بلکه صنعتی شدن به این معنی است که محصولات با کیفیت بهتر بدون در نظر گرفتن مواد شیمیایی و کاملا ارگانیک در یک محیط مناسب مانند گلخانه کاشت و برداشت شود و بازدهی بیشتر را به دنبال آورد.»

او از دیگر ویژگی‌های محصولات کشاورزی در کشوری نظیر هلند را صنعت بسته بندی می‌داند، می‌افزاید: «هلندی‌ها محصولات شان را به شکلی مناسب بسته بندی می کنند تا در طول مسیر برای جابه جایی برای عرضه دربازار کشور دیگر محصول از بین نرود و به عبارتی محصول سالم به مقصد برسد، این بسته بندی چند ویژگی دیگر نیز دارد، اینکه مشتری پسند باشد و همچنین در مناطق گرمسیری تا مدت زمانی میوه را در بسته بندی مناسب با کیفیت نگهداری می کند، اما در شهر لاهیجان که مهد چای کاری ایران است این محصول از بسته بندی مناسبی برخوردار نیست و حتی برنج و زیتون به عنوان مهم‌ترین محصول تولیدی استان‌های شمالی کشور از بسته بندی مرغوبی برخوردار نیستند.»

■ **جایگاه هلند در کشاورزی**

حال اگر بخواهیم نیم نگاهی به وضعیت کشاورزی در کشور کوچکی مانند هلند داشته باشیم، از عقب ماندگی کشورمان در حوزه کشاورزی بیشتر مطلع خواهیم شد؛ هلندی‌ها توانسته‌اند، جایگاه خوبی را برای خود در حوزه کشاورزی در دنیا به دست بیاورند؛ آنها بزرگترین صادرکننده گوجه فرنگی، سیب زمینی و پیاز و دومین صادرکننده سبزیجات در دنیا هستند. همچنین یک سوم تجارت جهانی دانه‌های سبزیجات خوراکی از هلند سرچشمه می گیرد. این موفقیت‌ها فقط در ۹۴ کیلومتر مربع گلخانه‌های هلند به دست آمده است.

برای مقایسه و درک بهتر باید بدانیم که مساحت شهر تهران ۷۳۰ کیلومتر مربع است. راز موفقیت هلند استفاده از تکنولوژی‌های برتر و گلخانه‌های پیشرفته کشاورزی است. این تکنولوژی‌ها برداشت در سطح هکتار را به شدت افزایش داده است. در هلند با استفاده از سنسورهای حساس در مصرف آب برخی از محصولات کلیدی تا ۹۰ درصد صرفه‌جویی به عمل آمده است. در این کشور ۱۵ نوع گوجه‌فرنگی پرورش داده می‌شوند که ریشه آن‌ها نه در خاک، بلکه در محلول‌های مغزی قرار دارد، هلند به طور کامل استفاده از آفت کش‌های شیمیایی را کنار گذاشته است. از دیگر ویژگی‌های کشاورزی در هلند هیدروپونیک است یعنی محصولات بدون خاک و با استفاده از محلول‌های مغزی رشد می کنند، مصرف آب و هزینه‌ها را به شدت کاهش داده است. راز پیشرفت‌ها در تحقیقاتی است که در دانشگاه واخنینگن هلند صورت می گیرد. این دانشگاه، بهترین مؤسسه تحقیقاتی جهان در زمینه کشاورزی است. ۷۰ درصد مبادلات تجاری این کشور با اعضای جامعه اقتصادی اروپا صورت می گیرد. این امر چنان در تامین منافع و اهمیت ملی هلند موثر بوده که امروز سیاست خارجی این کشور به صورت تابعی از سیاست تجاری آن درآمده است. هلند در پرورش و تجارت گل مقام اول را در جهان داراست. همچنین هلند پس از ایالات متحده آمریکا دومین بزرگترین کشور صادر کننده غذا و محصولات کشاورزی در دنیاست. اقتصاد هلند شانزدهمین اقتصاد بزرگ دنیا از لحاظ تولید ناخالص داخلی است. از دیگر صنایع مهم در هلند می‌توان به صنعت تولید محصولات شیمیایی، متالورژی، تولید ماشین آلات صنعتی، تولید وسائل الکتریکی و صنعت پردرآمد توریسم اشاره کرد. در سال ۲۰۱۳ در گزارش معرفی شادترین کشورهای دنیا از طرف سازمان ملل، هلند به عنوان چهارمین کشور شاد دنیا معرفی شده است که نشانگر کیفیت بالای استانداردهای زندگی در این کشور زیبای اروپایی است.

■ **وضعیت محصولات ایران**

ارزآوری صادرات محصولات کشاورزی در سال ۹۵ نزدیک به پنج میلیارد و ۶۸۶ میلیارد دلار بوده است. بیش از پنج میلیون و ۸۱۲ هزار تن محصولات کشاورزی در سال ۹۵ از کشور صادر شده که نسبت به سال قبل از آن به لحاظ وزنی ۲۱ درصد و از نظر ارزشی یک درصد افزایش نشان می‌دهد. سهم صادرات بخش کشاورزی از کل صادرات غیرنفتی به لحاظ وزنی ۴۸٪ ۴ درصد و از نظر ارزشی ۹۷٪ ۱۲ درصد بوده است. بیشترین میزان صادرات بخش کشاورزی به لحاظ وزنی مربوط به زیر بخش زراعی با سهم ۴۸٪ ۶۳ درصد، باغی با سهم ۰۵٪ ۲۱ درصد، دام و طیور با سهم ۴۳٪ ۱۳ درصد بوده است. از نظر ارزشی نیز بیشترین میزان سهم صادرات را زیر بخش باغی با سهم ۴۵٪ ۴۷ درصد، زراعی ۳٪ ۲۳ درصد و دام و طیور با سهم ۱۲٪ ۲۲ درصد به خود اختصاص داده است. اقلام عمده صادراتی به لحاظ وزنی در سال ۹۵ را هندوانه، سیب زمینی تازه یا سرد کرده، گوجه فرنگی تازه یا سرد کرده، سیب تازه، پیاز و موسیر عنوان شده است. اقلام عمده صادراتی بخش کشاورزی از نظر ارزشی شامل پسته با پوست به میزان ۹۶۷ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار، رب گوجه فرنگی ۲۰۷ میلیون و ۹۰۰ هزار دلار، مغز پسته تازه یا خشک ۲۰۳ میلیون و ۲۰۰ هزار دلار، زعفران در بسته بندی بیش از ۳۰ گرم به میزان ۱۹۳ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار بوده است.

میزان واردات بخش کشاورزی در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ به لحاظ وزنی ۷۸٪ ۵ درصد و به لحاظ ارزشی ۱۵٪ ۱ درصد کاهش داشته است. ارزش واردات در سال ۱۳۹۵ به رقمی حدود ۷۸٪ ۸ میلیارد دلار و صادرات به ارزش ۶۸٪ ۵ میلیارد دلار رسید. در نتیجه تراز تجاری در این سال ۰۹٪ ۳ میلیارد دلار و منفی شد. میزان تولید مصحصولات کشاورزی در سال ۱۳۹۵ از ۱۱۲ میلیون تن به ۱۱۸ میلیون تن رسید.

اخبار بیمه

بازار سرمایه، پول و بیمه سه رکن اصلی بازارهای مالی

رئیس کل بیمه مرکزی در آستانه برگزاری Finex یازدهم: بازار سرمایه، پول و بیمه سه رکن اصلی بازارهای مالی هستند که طراحی ساز و کار لازم برای هماهنگی بین آنها یک ضرورت است.

به گزارش روزنامه تجارت به نقل از روابط عمومی بیمه مرکزی، دکتر همتی تاکید کرد: با توسعه بیمه‌های عمر منابع خرد مردم به منابع کلان و با ثبات سرمایه گذاری تبدیل می‌شود. در واقع بیمه کانال مطمئن و با ثباتی برای توسعه بازار سرمایه است. رئیس کل بیمه مرکزی تاکید کرد: بیمه عمر هم نقش پس اندازی دارد، هم ریسک زمان فوت و از کارافتادگی را پوشش می‌دهد و هم سود با کمترین ریسک نصیب بیمه گذار می کند.

حضور بیمه رازی در نمایشگاه بین المللی بانک، بورس و بیمه

یازدهمین نمایشگاه بین المللی بورس، بانک و بیمه به عنوان بزرگترین رویداد ایران در این زمینه از روز بیست و هفتم الی سی ام فروردین ماه سال جاری برگزار می‌شود. به گزارش روزنامه تجارت به نقل از روابط عمومی بیمه رازی، نمایشگاه فوق که سالانه با حضور جمع قابل توجهی از شرکت‌های توانمند و بنگاه‌های اقتصادی داخلی و خارجی در زمینه بورس، بانک و بیمه برپا می گردد، به عنوان یک فرصت ارزشمند در راستای معرفی دستاوردها، خدمات و قابلیت‌های شرکت‌های فعال در این حوزه، زمینه را برای انواع همکاری‌ها، ارائه و عرضه خدمات مهیا می‌سازد. شرکت بیمه رازی به عنوان یکی از شرکت‌های برتر بیمه‌ای کشور و با توجه به حضور در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی در این نمایشگاه نیز حضور چشمگیری خواهد داشت. گفتنی است در طول ایام نمایشگاه، بیمه رازی ضمن مشارکت جویی از کارشناسان مجرب و مسلط ستادی از مدیران ارشد، مدیران فنی و معاونین شرکت نیز بهره مند خواهد شد. بازدید کنندگان محترم نمایشگاه می توانند با حضور در غرفه بیمه رازی از دست آوردهای جدید، خدمات نوین، دریافت مشاوره حضوری توسط کارشناسان مجرب و خرید و صدور بیمه نامه به صورت آنلاین بهره مند شوند. همچنین غرفه بیمه رازی در سالن A۳۱ (میلاد) شماره ۲۱ واقع می‌باشد. یازدهمین نمایشگاه بین المللی بورس، بانک و بیمه از روز دوشنبه ۲۷ فروردین ماه لغایت پنجشنبه ۳۰ فروردین ماه از ساعت ۱۰ صبح الی ۱۸ بعدازظهر در محل نمایشگاه‌های بین المللی تهران میزبان بازدید کنندگان گرامی می‌باشد.

پرداخت غرامت حادثه دیدگان هرمزگانی در انتظار ابلاغ رای دادگاه

شرکت بیمه دانا باقیمانده خسارت حادثه دیدگان هرمزگانی را تا پایان اردیبهشت ماه جاری پرداخت خواهد کرد. به گزارش روزنامه تجارت به نقل از روابط عمومی بیمه دانا، پس از حادثه تلخ واژگونی اتوبوس حامل دختران دانش آموز استان هرمزگان در شهرستان داراب که منجر به جانباختن هفت دانش آموز، سرپرست آنها و همچنین کمک راننده اتوبوس در سال گذشته شد، این شرکت در اولین فرصت ممکن بخشی از غرامت فوت را به خانواده‌های جانباختگان به صورت علی الحساب پرداخت کرد تا بعد از تکمیل مدارک پرونده، باقیمانده مبلغ خسارت به آنها پرداخت شود بیمه دانا که در روزهای ابتدایی این حادثه دلخراش، حسن نیت خود را اثبات کرده، مترصد دریافت احکام قضایی مربوطه است تا باقیمانده غرامت‌های تعیین شده را پرداخت کند.

گفتنی است: با توجه به اینکه هنوز رای دادگاه به این شرکت اعلام نشده و در کل مدارک پرونده برای پرداخت غرامت ناقص است، روند پرداخت خسارت تا زمان ابلاغ حکم دادگاه به تاخیر افتاده است. رسیدگی به این پرونده و بررسی نقایص آن به جد در دست بررسی است که به محض ابلاغ حکم دادگاه و برطرف شدن نقایص آن، باقیمانده مبلغ خسارت در اسرع وقت به خانواده حادثه دیدگان پرداخت خواهد شد.

حضور پژوهشکده بیمه در نمایشگاه بین المللی بورس، بانک و بیمه

پژوهشکده بیمه در یازدهمین نمایشگاه بین المللی بورس، بانک و بیمه که از ۲۷ لغایت ۳۰ فروردین ماه سال جاری در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران شرکت می کند. به گزارش روزنامه تجارت به نقل از روابط عمومی پژوهشکده بیمه این پژوهشکده با ارائه جدیدترین نشریات، کتاب‌ها و پژوهش‌های خود در این نمایشگاه حضوری فعال خواهد داشت. بر پایه این گزارش حضور کارشناسان پژوهشی برای پاسخگویی به سوالات مخاطبان، دانشجویان رشته‌های بیمه، متقاضیان آزمون‌های مختلف صنعت بیمه و راهنمایی در زمینه نحوه حمایت از پایان نامه‌ها و طرح‌ها و اولویت‌های پژوهشی در غرفه این پژوهشکده پیش‌بینی شده است. گفتنی است در این نمایشگاه تمهیداتی برای متقاضیان اشتراک نشریات در نظر گرفته شده است. شایان ذکر است پژوهشکده بیمه در غرفه شماره A۳۹ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران به آدرس تهران، بزرگراه شهید دکتر چمران حضور خواهد داشت.

جدول شماره ۵۸۱

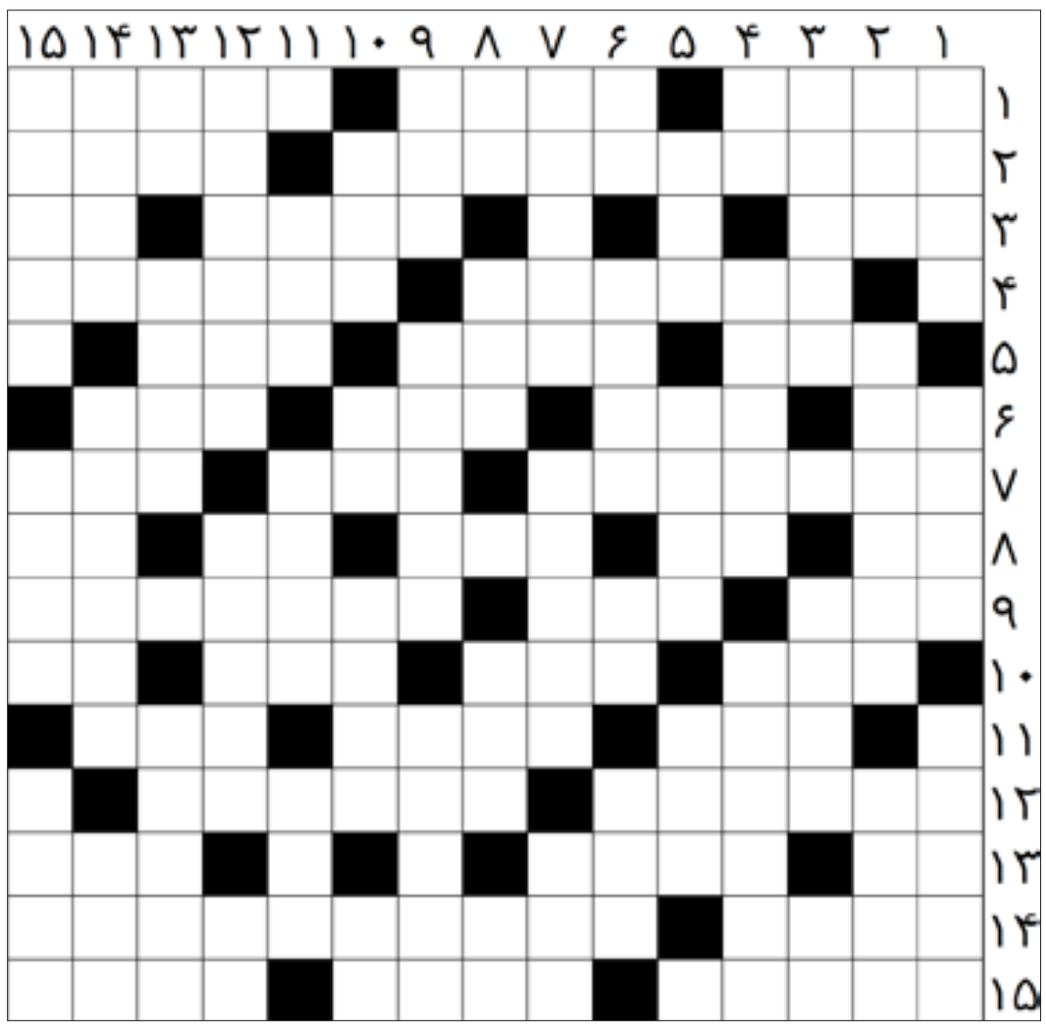

افقی :

۱ – فروشنده ارز و اوراق بهادار – چهره‌ای همچون ماه – فیلمی از آرش معیریان ۲ – آلبومی از حمید حامی – کارها ۳ – سرند – فدا کردن – آب بند ۴ – نابسامانی اوضاع – تحول اروپا ۵ – جرقه آتش – سختی – بله بی ادبانه ۶ – مخفف شاه – وسیله روز مبادا – پست و فرومایه – در حمام بجویید ۷ – نام سابق دشتستان – آبرسان قدیم – نگاه دزدانه ۸ – پرفسور حیوانات – دانه خوشبو – گره بر پیشانی – آفت غلات – عضو بالا نشین ۹ – حوضچه‌ای در حمام – فرمان سکوت – تنگه‌ای بین مکزیک و کوبا ۱۰ – چای تلخ و لب گز – وسیله‌ای در ژیمناستیک – خوراک ساعت – برابر ومساوی ۱۱ – خودداری کردن – سبک ادبی صائب – از عناصر اربعه ۱۲ – نام دیگر شاهی – ازپهلوانان اساطیری آشور ۱۳ – رده – فرو رفتگی دریا در خشکی – صدای بم ۱۴ – جای که بتوان از آن بیرون رفت – سریالی از ضیاالدین دری ۱۵ – برد معروف – ظرف روشن کردن زغال و هیزم – درخت جوان

عمودی :

۱ – مهریه – گل خوشبو – کسی که مباشر کار یا شغلی است ۲ – واحد شمارش کاغذ – شخصیت اصلی تخیلی در رشته داستان‌های هزارویک شب – تغییر شکل ۳ – عدم اقرار – شیرینی شاخه‌ای – نشانه مفعولی ۴ – قیمت بازاری – عامل رفتارهای غیراکتسابی – حمله ناگهانی ۵ – نمونه خروار – رود عراق – زمان بی آغاز ۶ – ابر رقیق – گوزن ایرانی – گل سرما – شیرینی تولد ۷ – آب هدر رفته – غیر خالص – حرف فراری ۸ – مایه پیشرفت بعضی‌ها – مسرور – بندری در استان هرمزگان – در کشتی هم می‌زنند ۹ – پایتخت اتریش – سرطان خون – آدم قدبلند و بی قابلیت ۱۰ – علامت باقی مانده از چیزی – زدنی بچه – نماینده – برج کج ۱۱ – پول خرد هندوستان – ازشهرهای آذری – درنده گله ۱۲ – امسال نیست – به آرزو نرسیده – هرگز نه عرب ۱۳ – نفس – یار و همدم – از صنایع ادبی ۱۴ – از گلهای زیبا – فرایند نابودی تدریجی رویه یک ماده – پسوند شباهت ۱۵ – شعبده باز – گوشه ورزشی – سنگواره

حل جدول شماره قبل

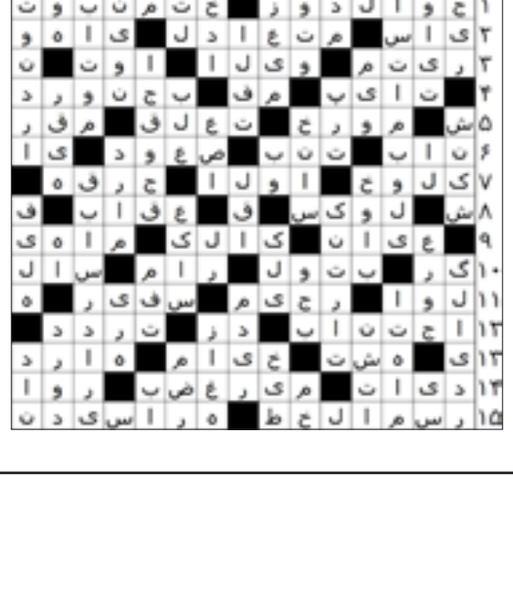

۵۶۴

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون ها و مربع های کوچک ۳×۳ یکبار دیده شود

1		5		9				
			5					
	3		8	7			2	6
		4	3	6	9			8
		3	4	8	2	6		
9			1	5	7	4		
5	7			4	6		1	
					5			
				1		2		9

حل جدول شماره قبل

7	2	5	8	6	9	3	4	1
6	4	1	7	2	3	5	9	8
9	3	8	5	4	1	7	2	6
5	8	3	1	9	4	2	6	7
4	7	2	6	3	8	9	1	5
1	9	6	2	7	5	4	8	3
3	1	9	4	8	7	6	5	2
2	5	7	9	1	6	8	3	4
8	6	4	3	5	2	1	7	9